

qua si quis putet hystorologiam aliquam esse, quia comparationum in ratione & proportione aliqua mentio fiat, præsertim in reductionibus cogitabit totam comparationis illius doctrinam esse logicam, & logico sensu contentam: neque postea generalem illam & logicam doctrinam repetimus in sequentibus & inferioribus artibus. In reductione autem & multiplicatione partium proportio duplex est, altera in numeris, altera in nominibus. Tota proportio in $\frac{3}{4} \frac{2}{3}$ sic esset $1 \frac{3}{4} \frac{2}{3} \frac{6}{12}$: Ut enim 1 ad 3, sic 2 ad 6: Item ut 1 ad 4, sic 3 ad 12: quod est definitione multiplicationis est, ut enim 1 ad multiplicantem, sic multiplicandus ad factum.

PETRI RAMI SCHOLARUM
MATHematicarum
LIB. V. IN SECUNDUM
librum Arithmetice.

IN CAPUT I.

SVperiore libro adnotavimus ea paucula, quæ arithmetice simplicium numerorum attingere viderentur: major brevitatis in posterum nobis erit, propterea quod ea, quæ dici possint, dicentur in mathematicis elementis. Spreta autem hæc est comparationum doctrina à practicis arithmetice, unica trium (ut appellatur) regula cõten-
tis: at rationum & proportionum doctrina etiam reconditior illa, quæ docetur in elementis, præxim istorum magistrorum totam continet. Itaque subtiliter interpretati sumus. Comparationis logica totidem generibus in numeris reperitur, sicut in lineamentis & omni ente & non ente: nec aliter logica esset. Itaque logica illa communia non iteramus. de axiomatis autem æqualitatis & inæqualitatis differetur plenius ad primum librũ elementorum. De numeratione rationũ sumpta est arithmetica est 5 d 6 elementorum Euclidis. Hic Proclus, Nicomachus, Eutocius multiplicat indices rationũ seu nominatores pro terminis: ut pro $\frac{4}{2} \frac{6}{3}$, id est pro dupla & tripla multiplicat 2 per 3, & accidit 6 nomẽ sextuplæ rationis, sed id prolixius est, & molestius, quærenda essent prius illa nomina divisione terminorũ, & postea est ratione nominis rursus quæredi termini: Eutocius ad 4 theo. 2 de sphaera reprehendit Arcadium, Pappum, Theonem, interpretes elementorum, quod definitionẽ Euclidicam cõpositionis non demonstrarint, sed habuerint in principio: ipse verò demonstrat, ut demonstrat scholiastes græcus, sed tali demonstratione, quali demonstravit Apollonius. Quæ eidem æqualia: Verum multo maior hic quæstio est, utrum sit aliqua rationum & additio simplex & subductio. Plerique enim putant compositione rationum additionem ab Euclide definiri, & quidem duplici de causa. Prima est, quod compositionis verbum in elementis sit additionis: sic numerus definitur libro septimo ἐκ μονάδων συνκείμενον πλείθος, ex unitatibus cõposita multitudo, id est addita: sic libro quinto συνθεσις compositio, id est additio dicitur: at idem verbum aliquando
ad